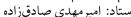
شبكههاى كامپيوترى

نیمسال دوم ۲۰–۱۴۰۳ استاد: امیرمهدی صادقزاده

پاسخدهنده: معین آعلی - ۴۰۱۱۰۵۵۶۱

___ تمرین دوم

۲	فهر
ب ۲ مسئله ۲	
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
مسئله ۲ مسئله ۲	
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
¥ 4 1°a	
F	
ر پ	
9	
Λ	
٠	
Λ	
مسئله ۵	
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
ک	
مسئله ۶ مسئله ۷	
۱۱	

پاسخ مسئلهی ۱.

Ĩ

پردازههای A و B به عنوان کلاینت عمل میکنند و از پورتهای موقت استفاده میکنند. (Ephemeral-Port) اما پردازه C که در این سناریو به عنوان سرور HTTP است، که باید با یک پورت ثابت کار کند. چون صورت سوال اشاره کرده است که در پروتوکل ارتباطی ما HTTP است، پس پورت پردازه C برابر با ۸۰ است.

ب

در حالت عادی، این امکان وجود ندارد. چون که پورت و آیپی با هم Socket-Address را تشکیل می دهند و باید یک کلید یکتا باشد. پس اگر یک پردازه بخواهد روی یک پورت خاص bind کند، سیستم عامل آن پورت را برای این پردازه رزرو می کند و دیگر اجازه نمی دهد که پردازه دیگری روی آن پورت bind کند. اما حالات استثنا و خاص هم وجود دارد، مانند:

- فرض کنیم یک هاست دارای چند آیپی است. میتوان یک پردازه روی یک آیپی و پورت و پردازه دیگر روی همان پورت و آیپی دیگر گوش کند.
- با استفاده از قابلیت SO-REUSEPORT می توان کاری کرد که دو پردازه روی یک پورت گوش دهند و سیستم عامل بین آنها load-balancing انجام دهد.
  - و موارد دیگر...

3

با اینکه در لایهی لینک روشهایی برای تشخیص خطا وجود دارد، اما این روشها فقط خطاهای local را در هر لینک مجزا بین دو گره تشخیص میدهند. در مسیر یک بسته از مبدا تا مقصد، بسته از چندین لینک و روتر عبور میکند و خطاهایی ممکن است در بافر روترها یا حافظهی آنها رخ دهد. پس برای اطمینان از اینکه بسته به برنامهی مقصد به درستی رسیده است، نیاز است در لایهی انتقال یک checksum داشته باشیم.

پاسخ مسئلهی ۲.

- UDP ساده تر از TCP است (بدون کنترل اتصال، شماره گذاری بسته ها یا کنترل ازدحام)، پس سرعت انتقال داده بیشتر می شود.
- نیاز به حداقل تأخیر در برنامههایی که نیاز دارند داده خیلی سریع برسد. مثل تماس صوتی یا لایو استریم. تأخیر کم مهمتر از تحویل تضمینی همه دادهها است. TCP به خاطر مکانیسمهای تصحیح خطا، تأخیر بیشتری دارد که برای این نوع اپلیکیشنها مناسب نیست.
- این اپلیکیشنها طوری طراحی شدهاند که حتی اگر برخی بستهها از دست برود، همچنان به کار ادامه میدهند (مثلاً در تماس صوتی، یک کلمه گم شود ولی مکالمه قطع نشود).

برای مثال می توان به برنامه تماس تصویری و تماس صوتی و بازی های انلاین اشاره کرد.

پاسخ مسئلهی ۳.

Ĩ

در پروتکل Go-Back-N، اندازه پنجره نقش بسیار مهمی در کارایی و کارکرد صحیح شبکه دارد. در صورتی که اندازه پنجره به درستی انتخاب نشود، دو حالت مشکل زا ممکن است رخ دهد:

پنجره بسیار کوچک

- کارایی پایین شبکه: ارسالکننده نمی تواند بسته های زیادی را قبل از دریافت تایید ارسال کند، که منجر به زمان های بیکار زیاد می شود.
- استفاده ناکارآمد از پهنای باند: ظرفیت لینک به خوبی استفاده نمی شود، زیرا اغلب اوقات ارسال کننده منتظر دریافت تأییدها است.

ینجره بسیار بزرگ

- سرریز بافر گیرنده نتواند با سرعت کافی بسته ها را (Receiver-Buffer-Overflow): اگر گیرنده نتواند با سرعت کافی بسته ها را دریافت و پردازش کند، بسته ها از بین خواهند رفت.
- افزایش احتمال ارسال مجدد بسته ها: در صورت از دست رفتن یک بسته، همه بسته های بعدی باید دوباره ارسال شوند که باعث افزایش بار شبکه می شود.

اندازه بهینه پنجره معمولاً بر اساس رابطه زیر تعیین میشود:

 $Window-Size_{optimal} = Bandwidth-Delay-Product + \ \, 1 \ \, 1 \ \, 2$

که در آن Bandwidth-Delay-Product بیانگر مقدار دادهای است که میتواند در مسیر شبکه در جریان باشد (در حال انتقال). عدد ۱ اضافه می شود تا اطمینان حاصل شود که حتی در هنگام انتظار برای تأیید آخرین بسته، ارسال کننده بتواند ارسال را ادامه دهد.

انتخاب اندازه پنجره باید به گونهای باشد که هم کارایی شبکه را افزایش دهد و هم از سرریز بافر جلوگیری کند. این اندازه معمولاً با محاسبه دقیق BDP و اعمال حاشیه امن به دست می آید.

ب

دادههای مسئله:

- $\cdot \cdot ms = RTT \bullet$
- اندازه هر بسته = ۱۰۰۰ بایت = ۸۰۰۰ بیت
  - نرخ لینک = ۱ Gbps = نرخ لینک
    - p = 1 احتمال خطا در هر بسته

زمان ارسال هر بسته:

$$t_{\rm trans} = \frac{\Lambda \cdot \cdot \cdot}{\Lambda \cdot \cdot} = \Lambda \ \mu s$$

پروتکل Stop-and-Wait

در Stop-and-Wait ، پس از ارسال هر بسته باید یک RTT صبر کنیم. کارایی:

$$U_{\mathrm{SW}} = rac{t_{\mathrm{trans}}}{t_{\mathrm{trans}} + RTT} = rac{\Lambda imes 1 \cdot ^{-eta}}{\Lambda imes 1 \cdot ^{-eta} + ^{ullet}/1} pprox \mathrm{V/999} imes 1 \cdot ^{-\Delta}$$

یعنی کارایی حدودا ٪۰٬۰۰۸ است. کارایی با احتمال خطا و:

$$U_{\text{SW}} = \frac{t_{\text{trans}}}{t_{\text{trans}} + RTT} \times (1 - p)$$

$$U_{\rm SW} pprox V/444 imes V \cdot ^{-\Delta} imes (V-p)$$

پروتکل Go-Back-N

ابتدا اندازه پنجره N را محاسبه می کنیم:

$$N = rac{RTT}{t_{
m trans}} = rac{ extstyle / extstyle }{ extstyle extstyle extstyle extstyle extstyle extstyle extstyle extstyle / extstyle ex$$

بنابراین، N=1 ۱۲۵۰ برای پر کردن خط لوله کافی است. در حالت بدون خطا:

$$U_{\rm GBN} = \frac{N \times t_{\rm trans}}{RTT + t_{\rm trans}} \approx \frac{170 \cdot \cdot \times \Lambda \times 1 \cdot - ^{9}}{\cdot / 1} = 1$$

یعنی کارایی ۱۰۰% در حالت بدون خطا.

در حضور خطا با احتمال p، کارایی کاهش مییابد. کارایی تقریبی:

$$U_{\text{GBN}} \approx \frac{1}{1 + p(N - 1)}$$

Repeat Selective

در این حالت نیز پنجره N به همان مقدار است. در حالت u در حالت u

$$U_{SR} = 1$$

در حضور خطا:

$$U_{\rm SR} \approx 1 - p$$

زيرا فقط بسته هاى داراى خطا دوباره ارسال مىشوند.

با افزایش p:

- در Stop-and-Wait ، کارایی به شدت پایین است و تغییر زیادی با خطا نمیکند زیرا در بهترین حالت هم کارایی بسیار کم است.
- در Go-Back-N ، با افزایش p، کارایی شدیدا افت میکند زیرا باید همه بسته های بعد از یک خطا را دوباره ارسال کرد.
- در Selective-Repeat ، افت كارايي بسيار ملايمتر است، زيرا فقط بسته هاي معيوب بازفرست مي شوند.

برای لینکهایی که احتمال خطا در آنها زیاد است، استفاده از پروتکل Selective-Repeat مناسبتر است زیرا کارایی آن در مقابل خطا مقاومتر است.

ج

پروتکل Go-Back-N

در این پروتکل اگر یک بسته گم شود، تمام بسته های بعدی (تا انتهای پنجره) باید دوباره ارسال شوند. تعداد متوسط بسته های ارسالی:

Expected-transmissions-per-packet =
$$\frac{1}{1-p}$$

اما، چون در Go-Back-N از لحظهای که یک خطا رخ دهد تمام بستههای بعدی نیز دوباره ارسال می شوند، میانگین تعداد بستههای اضافی در اثر خطا تقریباً:

Overhead-per-lost-packet $\approx N - 1$

پس، تعداد متوسط بستههای ارسالی برای ارسال M بسته:

Total-packets
$$\approx M \times \left(\frac{1}{1-p} + p \times (N-1)\right)$$

تعداد متوسط ACK ها:

$$Total-ACKs = M$$

چون فقط بسته های دریافت شده نیازمند ACK هستند و ACK ها گم نمی شوند.

پروتکل Repeat Selective

Expected-transmissions-per-packet =
$$\frac{1}{1-p}$$

یس، برای M بسته:

Total-packets =
$$M \times \frac{1}{1-p}$$

تعداد متوسط ACK ها:

$$Total-ACKs = M$$

چون هر بستهای که دریافت می شود، بلافاصله ACK می شود.

يروتكل TCP

در TCP بدون ACK Delayed برای هر بسته دریافت شده، بلافاصله یک ACK ارسال می شود.

تعداد متوسط بسته های ارسالی:

TCP از Repeat Selective مشابهتر است. در صورت از دست رفتن بسته، تنها همان بسته بازفرست می شود:

Expected-transmissions-per-packet =
$$\frac{1}{1-p}$$

پس:

Total-packets =
$$M \times \frac{1}{1-p}$$

تعداد متوسط ACK ها:

$$Total-ACKs = M$$

نتیجه گیری

- در Go-Back-N ، به علت ارسال مجدد کل پنجره پس از هر خطا، تعداد بسته های ارسالی بسیار بیشتر از Selective-Repeat و TCP است.
- در Selective-Repeat و TCP ، فقط بسته های از دست رفته دوباره ارسال می شوند و تعداد ACK ها برای هر سه پروتکل برابر با تعداد کل بسته ها است.
  - بنابراین Selective-Repeat و TCP بهینهترین عملکرد را از نظر تعداد بسته های ارسالی دارند.

پاسخ مسئلهی ۴.

Ĩ

محاسبه پنجره لازم برای پر کردن لینک:

سگمنت ۷۵۰
$$\frac{9 \times 10^9}{17, \dots} = \frac{9 \times 10^9}{17, \dots}$$
 پنجره لازم

زمان رسیدن به حداکثر پنجره:

ثانیه ۲۲۴/۷
$$\mathbf{v} = \mathbf{v} \cdot \mathbf{v} \times \mathbf{v} = \mathbf{v} \cdot \mathbf{v}$$
 زمان لازم

محاسبه میانگین Throughput

سگمنت ۳۷۵ =
$$\frac{V\Delta^{\bullet}}{Y}$$
 = میانگین اندازه پنجره

$$Throughput = \frac{\text{TVD} \times \text{VT}, \dots}{\text{V/T}} = \text{VD Mbps}$$

ب

هنگامی که هاست A مشغول ارسال داده به هاست B است و در زمان t_1 دیگر دادهای برای ارسال ندارد، ارتباط وارد Idle می شود. در این شرایط دو حالت کلی وجود دارد:

- اگر مدت بیکاری کمتر از مقدارRetransmission-Timeout) RTO) باشد، معمولاً اندازه پنجره حفظ شده و ارسال با همان پارامترهای قبلی ادامه می یابد.
- اگر مدت بیکاری طولانی باشد و از RTO عبور کند، بهتر است اندازه پنجره (cwnd) به مقدار اولیه کاهش یابد و کنترل ازدحام مجدداً از ابتدا آغاز شود، زیرا وضعیت شبکه ممکن است تغییر کرده باشد.

پس اگر وقفه طولانی باشد، بهتر است کنترل ازدحام را از ابتدا شروع کنیم.

ج

وقتی پنجره به ۷۵ درصد مقدار قبلی کاهش می یابد:

TCP-Reno

به صورت سنتی در هنگام congestion-loss ، پنجره را نصف میکند. حالا اگر به جای نصف، فقط تا ۷۵ درصد کاهش یابد، پس از congestion-loss افت سرعت کمتر می شود. بعد از کاهش، دوباره با روند خطی رشد میکند.

TCP-CUBIC

به صورت پیش فرض در congestion-loss ، مقدار کاهشش توسط پارامتر beta تنظیم می شود. اگر این مقدار به ۰/۷۵ تنظیم شود، افت آن کمتر می شود. بعد از افت، چون افت کمتر است، قسمت منحنی پایین تر، سریع تر طی می شود.

وقتی پنجره دو برابر شود:

TCP-Reno

پس از congestion-loss ، ناگهان نرخ ارسال بسیار افزایش پیدا میکند (غیرمعمول و منجر به congestion شدید). احتمالا دوباره congestion و packet-loss شدیدری رخ می دهد.

TCP-CUBIC

اگر پس از congestion-loss ، به جای کاهش، دو برابر شود: بلافاصله وارد ناحیه ای با $W>W_{MAX}$ خواهد شد. سریعا congestion جدید و loss packet رخ می دهد. پس الگوریتم مجبور می شود دوباره شدیدتر افت کند.

پاسخ مسئلهی ۵.

Ĩ

این دستور قصد دارد آدرس آیپی متناظر با دامنه sharif.edu را پیدا کند. با این تفاوت که از یک DNS سرور با آدرس 4.2.2.4 استفاده میکند نه از DNS سرور پیشفرض سیستم.

پاسخ داده شده دارای اطلاعات زیر هست:

- آدرس آیپی ورژن ۴ متناظر با این دامنه
- مقدار TTL مربوط به این آدرس آیپی . این مقدار برابر ۸ است در این درخواست.
  - زمان پاسخ سرور DNS برابر با msec ۲۲۱ است.
  - پاسخ روی پورت ۵۳ و پروتوکل UDP ارسال شده است.
- زمان اجرای دستور. البته احتمالاً در این مورد زمان ست نشده بوده و در جواب زمان Unix-Timestamp برگردانده شده است.
  - اندازهی پیام ارسال شده از سمت سرور که در این جواب ۵۵ بایت است.
- عبارت Truncated یعنی پاسخ DNS خیلی بزرگ بوده، داخل UDP جا نشده، و dig فقط بخشی از آن را نشان داده است.

ں

رکورد MX مشخص میکند که ایمیلهایی که به این دامنه ارسال میشوند، باید به کدام سرورهای ایمیل تحویل داده شوند. این درخواست از DNS سرور نوشته شده درخواست میکند تا رکوردهای MX دامنهی sharif.edu را پیدا کند.

پاسخ داده شده دارای اطلاعات زیر هست:

- این دامنه دارای دو رکورد MX است.
- این رکوردها هردو دارای اولویت ۱۰ هستند.
- این رکوردها دارای TTL برابر ۶۰ هستند.
- باقى اطلاعات مشابه با بخش قبل هستند.

وقتی ایمیلی ارسال می شود، سرور فرستنده تلاش می کند ایمیل را به سروری با کمترین عدد اولویت بفرستد. اگر چند سرور اولویت یکسان داشته باشند، یکی از آنها انتخاب می شود (اغلب به طور تصادفی یا بر اساس –load balancing).

پاسخ مسئلهی ۶.

در ادامه هر یک از روشها را جدا توضیح میدهیم:

TCP-Scanning

در این روش، اسکنر تلاش میکند اتصال کامل TCP را با پورت مقصد برقرار کند. یعنی ابتدا بسته ی SYN ارسال می شود. می شود، اگر پورت باز باشد SYN-ACK برمی گردد، و سپس ACK ارسال می شود تا اتصال کامل شود. مزایا:

• بسيار دقيق است. وقتى ارتباط كامل برقرار شد، كاملاً مطمئن هستيد كه پورت باز است.

معایب:

- بسیار راحت توسط سیستم مقصد شناسایی می شود (در لاگها ثبت می شود).
  - نسبت به روشهای دیگر کندتر است.
  - به راحتی فایروال جلوی آن را میتواند بگیرد

SYN-Scanning

در این روش، فقط بستهی SYN ارسال می شود. اگر پورت باز باشد، SYN-ACK پاسخ داده می شود، ولی اسکنر دیگر ACK نمی فرستد و اتصال را نیمه کاره رها می کند. مزایا:

- سریعتر از Scanning TCP است.
- در لاگهای سیستم هدف کمتر دیده میشود.

معايب:

• ممكن است توسط فايروالها يا IDS/IPS ها مسدود شود.

FIN-Scanning

در این روش، بستهی FIN به پورت مقصد ارسال میشود. اگر پورت بسته باشد، دستگاه پاسخ RST میدهد. اگر باز باشد، هیچ پاسخی نمیدهد (بر اساس استاندارد .(TCP

مزايا:

• مىتواند از بعضى فايروالها عبور كند

معایب:

- روی سیستمهای ویندوز اغلب کار نمیکند، چون ویندوز به بسته FIN پاسخ RST میدهد حتی اگر پورت باز باشد.
  - قابل اطمینان نیست مگر در سیستمهای خاص (مثل Unix/Linux).

UDP-Scanning

در این روش، بسته UDP به پورت ارسال می شود. اگر پورت بسته باشد، معمولا پیام UCMP-Port-Unreachable برمی گردد. اگر باز باشد، معمولا پاسخی دریافت نمی شود. مزایا:

• تنها روش کاربردی برای شناسایی یورتهای باز UDP

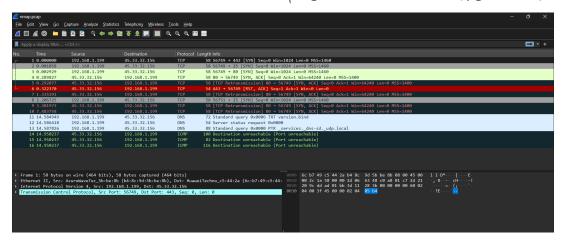
معایب:

- سختترین روش برای تشخیص وضعیت واقعی (بازیا بسته).
  - کند است چون نیاز به تایماوت دارد.
  - ممكن است توسط فايروالها مسدود شود.

جمع بندی موارد:

- TCP دقیق و کند و آشکار
- SYN سريع و نيمه مخفى
- FIN مخفى تر ولى كمتر قابل اطمينان
- UDP تنها راه برای بررسی UDP ولی کند و غیرقابل پیشبینی

ابتدا فایل داده شده را در نرمافزار Wireshark باز میکنیم و سپس در تب analyze و بخش filters display تعدادی رکورد برای شناسایی پورتهای داد هشده اضافه میکنیم.

پورت ۲۵: با توجه به فریم ۲ و ۸ و اینکه هیچ پاسخی از سرور نیامده است، پس این پورت Filterd است. پورت ۲۵: با توجه به فریم ۳ و ۴ و ۵ و ۷ این پورت Open است.

پورت ۴۴۳: با توجه به فریم ۱ و ۶ این پورت Closed است. چون که فلگ بسته RST فرستاده است. پورت ۵۳: با توجه به فریم ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۶ و ۱۶ ، این پورت Closed است. چون که در بسته ICMP کد ۳ داده که یعنی Unreachable Port .

پاسخ مسئلهی ۷.

ساختار کلی پروتکل بین کلاینت و سرور اینگونه است:

- ۱ بایت مختص packet-type
- ۲ بایت مختص sequence-number
  - ۴ بایت مختص checksum
    - باقی هم برای payload

انواع Packet ها

- ٠: درخواست نام فایل
  - 1: داده
  - ACK:Y
  - ERROR:
    - EOF:
    - NACK : ۵

فلوی کار سرور:

منتظر درخواست است $\longrightarrow$ اگر فایل نبود ERROR می فرستد $\longrightarrow$ اگر بود داده ها را به بسته های کوچک تقسیم و ارسال میکند $\longrightarrow$ منتظر ACK یا NACK برای هر بسته $\longrightarrow$ پس از اتمام، EOF می فرستد.

فلوی کار کلاینت:

درخواست فایل را می فرستد $\longrightarrow$ منتظر دریافت داده می ماند $\longrightarrow$ بسته ها را با checksum بررسی می کند $\longrightarrow$ حورت درست بودن ACK می فرستد، در غیر این صورت NACK $\longrightarrow$ پس از دریافت EOF دانلود تمام می شود. $\mathbb{E}$

لاگهای مرتبط با فایل تست:

من برای شبیه سازی از دست رفتن بسته ها و لینک غیرقابل اتکا، داخل کد کلاینت و سرور یک احتمال ثابتی دخیل کردم تا پکتها به مشکل بخورند. سپس آن را روی یک فایل بزرگتر تست کردم و پکتهای Drop را بررسی کردم که به درستی کار کنند:

```
[WAIT] Waiting for new file request...

[REQUEST] Client ('127.0.0.1', 45705) requested file; large.txt

[CORRUPT] Simulated corruption in packet Seq=0

[SEND] Sent DATA packet Seq=0 Checksum=29781

[AcK] Received ACK for Seq=0

[SEND] Sent DATA packet Seq=0 Checksum=29772

[AcK] Received ACK for Seq=0

[SEND] Sent DATA packet Seq=2 Checksum=29564

[ACK] Received ACK for Seq=1

[DIRCOT] Resending packet Seq=3

[SEND] Sent DATA packet Seq=3 Checksum=29758

[ACK] Received ACK for Seq=3

[SEND] Sent DATA packet Seq=3 Checksum=29772

[ACK] Received ACK for Seq=3

[SEND] Sent DATA packet Seq=4 Checksum=29772

[ACK] Received ACK for Seq=4

[DROP] Simulated packet loss Seq=5

[ITMCOUT] Resending packet Seq=5

[SEND] Sent DATA packet Seq=5 Checksum=29564

[ACK] Received ACK for Seq=5

[SEND] Sent DATA packet Seq=6 Checksum=29758

[ACK] Received ACK for Seq=5

[SEND] Sent DATA packet Seq=6 Checksum=29758

[ACK] Received ACK for Seq=5

[SEND] Sent DATA packet Seq=6 Checksum=29758

[ACK] Received ACK for Seq=6

[SEND] Sent DATA packet Seq=6 Checksum=29772

[ACK] Received ACK for Seq=7

[SEND] Sent DATA packet Seq=6 Checksum=29758

[ACK] Received ACK for Seq=8

[SEND] Sent DATA packet Seq=9 Checksum=29758

[ACK] Received ACK for Seq=9

[CORRUPT] Simulated corruption in packet Seq=10

[SEND] Sent DATA packet Seq=9 Checksum=29797

[ACK] Received ACK for Seq=9

[CORRUPT] Simulated corruption in packet Seq=10

[SEND] Sent DATA packet Seq=11 Checksum=299564

[ACK] Received ACK for Seq=11

[CORRUPT] Simulated corruption in packet Seq=12

[SEND] Sent DATA packet Seq=11 Checksum=29564

[ACK] Received ACK for Seq=11

[CORRUPT] Simulated corruption in packet Seq=12

[SEND] Sent DATA packet Seq=11 Checksum=29758

[ACK] Received ACK for Seq=11

[CORRUPT] Simulated corruption in packet Seq=12

[SEND] Sent DATA packet Seq=12 Checksum=29781
```

همانطور که مشخص است، بعضی از بسته ها Drop شده اند و seq افزایش نیافته است. و مجدد ارسال شده است. همچنین برخی از بسته ها Timeout شده اند که در عکس لاگ سرور مشخص است. در نهایت فایل large.txt به درستی و کامل برای client ارسال شده است.